

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999

13 juli 1999

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

ONDERZOEK GELOOFSBRIEVEN

EEDAFLEGGING NIEUWE LEDEN

AANWIJZING GEMEENSCHAPSSENATOR

WIJZIGINGEN SAMENSTELLING BUREAU

MEDEDELING VOORZITTER

REGERINGSVERKLARING REGEERAKKOORD

Inhoud

Nr. 3

Dinsdag 13 juli 1999
Middagvergadering

Berichten van verhindering	1
Onderzoek van de geloofsbrieven	1
Spreker : de heer Jan Laurys, verslaggever	
Eedaflegging van de nieuwe leden	2
Aanwijzing van een gemeenschapssenator	3
Wijzigingen in de samenstelling van het Bureau	3
Spreker : de heer Francis Vermeiren	
Mededeling van de voorzitter	3
Regeerakkoord	
31 (1999) – Nr. 1	
Regeringsverklaring	3
Spreker : minister-president Patrick Dewael	
Regeling van de werkzaamheden	9

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 15.07 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Wilfried Aers : gezondheidsredenen;

Maria Tyberghien-Vandenbussche : buitenslands;

Joachim Coens, Stefaan Platteau : familieverplichtingen.

ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN

De voorzitter : Dames en heren, krachtens artikel 24bis, § 2, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen hebben mevrouw Magda Aelvoet en de heer Jaak Gabriels door hun eedaflegging als federaal minister geen zitting meer in het Vlaams Parlement.

Krachtens artikel 3 van het bijzonder decreet van 26 juni 1995 houdende invoering van onverenigbaarheden met het mandaat van lid van het Vlaams Parlement hebben mevrouw Vera Dua, de heren Johan Sauwens en Steve Stevaert, mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer Dirk Van Mechelen door hun eedaflegging als lid van de Vlaamse regering geen zitting meer in het Vlaams Parlement.

Aangezien de geloofsbrieven van hun opvolgers werden goedgekeurd op 6 juli 1999, verklaar ik mevrouw Ann De Martelaer, de heer Peter Gysbrechts, mevrouw Simonne Janssens-Vanoppen, de heren André Kenzeler en Gilbert Van Baelen en mevrouw Isabel Vertriest benoemd tot Vlaams volksvertegenwoordiger.

Bij brief van 13 juli 1999 heeft de heer Peter Meeus, opvolger van de heer Dirk Van Mechelen, verzaakt aan zijn mandaat.

De opvolger die in aanmerking komt om de heer Dirk Van Mechelen te vervangen, is de heer Koen Helsen.

Bij het onderzoek van de geloofsbrieven in onze plenaire vergadering van 6 juli 1999 werd de toelating van de heer Koen Helsen echter uitgesteld.

Aan de orde is derhalve het onderzoek van de geloofsbrieven van de heer Koen Helsen, die als opvolger zitting neemt in het Vlaams Parlement, en van andere opvolgers wier toelating werd uitgesteld.

De dossiers worden verwezen naar de commissie belast met het onderzoek van de geloofsbrieven.

Wij gaan thans over tot de loting van die commissie. De commissie bestaat uit zeven leden.

Ik verzoek de heer Ward Beysen, secretaris, de loting te verrichten en de uitgelote namen mede te delen.

De secretaris : De heren Paul Wille, Jacques Devolder, Jacques Timmermans, Luc Van den Brande, Jan Laurys, Ludwig Caluwé en Ward Beysen.

De voorzitter : Ik verzoek de leden van de commissie nu dadelijk bijeen te komen in de James Ensorzaal.

Om de commissie in de gelegenheid te stellen zich onmiddellijk aan het onderzoek van de geloofsbrieven te wijden, is de plenaire vergadering zolang geschorst.

– *De vergadering wordt geschorst om 15.11 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 15.25 uur*

Aan de orde is het onderzoek van de geloofsbrieven van de heer Helsen en van de opvolgers wier toelating werd uitgesteld.

De heer Laurys, verslaggever van de commissie, heeft het woord.

De heer Jan Laurys, verslaggever (Op de tribune) : Dames en heren, ik breng verslag uit namens de commissie belast met het onderzoek van de geloofsbrieven van de opvolgers wier goedkeuring werd uitgesteld.

Laurys

Uw commissie heeft de geloofsbrieven van de opvolgers onderzocht en heeft nagegaan of de betrokken kandidaten voldoen aan de verkiesbaarheidsvoorwaarden bepaald in artikel 24bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Uw commissie heeft daaromtrent geen opmerkingen en stelt dan ook voor de geloofsbrieven van de volgende kandidaat-opvolgers goed te keuren en hen uit te roepen tot opvolger van het Vlaams Parlement.

Provincie West-Vlaanderen :

Kieskring Kortrijk-Roeselare-Tielt :
Marc Lemaître,
Christine Degrieck,
Jeannine Schouteetens-Goeman.

Provincie Oost-Vlaanderen :

Kieskring Sint-Niklaas-Dendermonde :
Lieve Goossens-Vinck,
Danielle Van Malderen-Houtman,
Nicole Van der Vieren.

Kieskring Aalst-Oudenaarde :
Johan Van Caenegem,
Jeannine Schotte.

Kieskring Gent-Eeklo :
Peter Vereecke,
Johan Beke,
Filip Van Laecke,
Martin Acke.

Provincie Antwerpen :

Kieskring Mechelen-Turnhout :
Willy Nonclerq,
Betty Cuylen,
Luc De Boeck,
Sus Luyten,
Steven Bosselaers,
Marcel Van Ammel.

Kieskring Antwerpen :
Koen Helsen,
Claudine De Schepper.

Provincie Vlaams-Brabant :

Kieskring Leuven :
Fons Lemmens,
Marjolijn De Wilde,
Peter Janssens.

De voorzitter : Mag ik aannemen dat het parlement het eenparig eens is met de besluiten van de commissie ? (*Ja*)

De besluiten zijn aangenomen.

Ik verklaar de heer Koen Helsen benoemd tot Vlaams volksvertegenwoordiger.

Bovendien verklaar ik benoemd tot opvolgers de als dusdanig verkozenen van wie de toelating wordt voorgesteld.

EEDAFLEGGING VAN DE NIEUWE LEDEN

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de eedaflegging van mevrouw Ann De Martelaer, de heren Peter Gysbrechts en Koen Helsen, mevrouw Simonne Janssens-Vanoppen, de heren André Kenzeler en Gilbert Van Baelen, en mevrouw Isabel Vertriest, die als opvolgers zitting nemen in het Vlaams Parlement.

Ik nodig hen uit, bij het afroepen van hun naam, de grondwettelijke eed af te leggen, die luidt als volgt : 'Ik zweer de Grondwet na te leven.'

Ik verzoek de heer Beysen, secretaris, de naam uit te loten van de Vlaamse volksvertegenwoordiger met wie de eedaflegging zal beginnen.

De eedaflegging begint met mevrouw Janssens-Vanoppen.

Ik verzoek de heer Ward Beysen, secretaris, de naamafroeping te houden.

– *Mevrouw Simonne Janssens-Vanoppen, de heren André Kenzeler en Gilbert Van Baelen, mevrouw Isabel Vertriest, mevrouw Ann De Martelaer, de heren Peter Gysbrechts en Koen Helsen leggen de grondwettelijke eed af.*

Voorzitter

Geachte Vlaamse volksvertegenwoordigers, ik geef u akte van uw eedaflegging.

AANWIJZING VAN EEN GEMEENSCHAPS-SENATOR

De voorzitter : Dames en heren, ingevolge de eedaflegging van mevrouw Vera Dua als lid van de Vlaamse regering is ook haar ambt als gemeenschapssenator vacant.

Conform artikel 211 van het algemeen kieswetboek moet in de vacature worden voorzien door de aanwijzing van een Vlaamse volksvertegenwoordiger die tot de fractie behoort waaraan de vacant geworden zetel was toegekend.

De Agalev-fractie draagt ter opvolging van mevrouw Vera Dua de heer Johan Malcorps voor als gemeenschapssenator. De voordracht is ondertekend door de meerderheid van de leden van de Agalev-fractie en voldoet derhalve aan de bepalingen van artikel 211 van het algemeen kieswetboek.

Vraagt iemand hieromtrent het woord ? (*Neen*)

Dan verklaar ik de heer Johan Malcorps aangewezen tot gemeenschapssenator.

Ik zal de door de Agalev-fractie ondertekende voordrachtlijst aan de griffier van de Senaat betekenen.

WIJZIGINGEN IN DE SAMENSTELLING VAN HET BUREAU

De voorzitter : Dames en heren, bij brief van 13 juli 1999 deelt de heer Jos Geysels, voorzitter van de Agalev-fractie, mee dat de heer Ludo Sannen vanaf de regeringsverklaring over het regeerakkoord voorzitter wordt van de Agalev-fractie.

Aan de orde is derhalve de benoeming van een vierde ondervoorzitter ter vervanging van de heer Ludo Sannen.

In dezelfde brief van 13 juli 1999 draagt de Agalev-fractie de heer Jos Geysels voor als vierde ondervoorzitter.

Zijn er nog andere kandidaten ? (*Neen*)

Dan verklaar ik de heer Jos Geysels benoemd tot vierde ondervoorzitter van het Vlaams Parlement. (*Applaus*)

De heer Vermeiren vraagt het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, wij stellen de heer Denys en mevrouw De Maght-Aelbrecht voor als respectievelijk tweede ondervoorzitter en secretaris. In die hoedanigheden vervangt de heer Denys mezelf en mevrouw De Maght-Aelbrecht de heer Beysen.

De voorzitter : Dit betekent dus dat de heer Vermeiren voorzitter wordt van de VLD-fractie en de heer Denys tweede ondervoorzitter van het Vlaams Parlement.

Dan verklaar ik de heer Denys benoemd tot tweede ondervoorzitter en mevrouw De Maght-Aelbrecht tot secretaris van het Vlaams Parlement. (*Applaus*)

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter : Dames en heren, conform artikel 60, paragraaf 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen heeft de Vlaamse regering in haar midden minister Dewael tot voorzitter aangewezen.

De Koning heeft zijn aanwijzing tot voorzitter bekrachtigd en minister-president Dewael heeft in handen van de Koning de eed afgelegd.

**REGEERAKKOORD
31 (1999) – Nr. 1**
Regeringsverklaring

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de regeringsverklaring over het regeerakkoord.

Voorzitter

Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, aan de vooravond van de eenentwintigste eeuw heeft de Vlaamse kiezer de politieke wereld een bijzonder krachtig signaal gegeven. De mensen ervaren dit tijdsgewricht niet alleen als een boeiende uitdaging, maar vaak ook als een bedreiging op velerlei vlakken. Zij willen dat de politiek loskomt uit verstarring en navelstaanderij, en daadwerkelijk een antwoord formuleert op de problemen en bedreigingen die zij ervaren. Zij wantrouwen de politiek en toch verwachten zij veel van de politiek. Zij weten dat de politiek lang niet alles kan oplossen, maar willen tegelijk dat wat de politiek wel doet, ook goed wordt gedaan.

De nieuwe Vlaamse regering, die haar beleidsintenties vandaag aan u voorlegt, is een antwoord op dit signaal van de kiezer. Zij neemt zich voor dit signaal vijf jaar lang geen ogenblik uit het oog te verliezen, en dag aan dag te bewijzen dat de politiek wel degelijk het verschil kan maken, dat politiek mensen wel degelijk een perspectief kan bieden, en dat de overheid in staat is de mensen alle kansen te verzekeren waar zij recht op hebben.

Dag op dag een maand geleden hebben de Vlamingen in het stembokje heel sterke signalen uitgezonden. Signalen, die vooral hierop neerkwamen : de Vlaming is bezorgd. Hij is bezorgd om de kwaliteit van zijn voedsel en zijn leven, bezorgd om de agressie in de samenleving, om een overheid die vierkant draait, om de betaalbaarheid van zijn oude dag en de toekomst van zijn kinderen. De Vlaamse regering onderkent deze bezorgdheden, en wil ze de komende legislatuur tot de hare maken.

De kwaliteit van het leven in een werkend Vlaanderen is dan ook niet toevallig het leidmotief doorheen het hele regeerakkoord. Een Vlaamse krant balde de dag na de ondertekening van het regeerakkoord de krachtlijnen samen in die ene titel : "200 miljard voor kwaliteit van het Vlaamse leven". Die zorg voor de best mogelijke kwaliteit van het leven moet en zal de toetssteen zijn waaraan alle hoofdstukken van het Vlaamse regeerakkoord kunnen worden afgemeten.

Dat is bij uitstek het geval bij het milieubeleid en de landbouw. Het Vlaamse milieubeleid moet worden herijkt. Vlaanderen moet minstens de Europese normen hanteren, en deze normen moeten op

korte termijn en op alle domeinen afdwingbaar en controleerbaar worden gemaakt. Wij mogen maar één uitgangspunt hanteren en dat is de volksgezondheid, bijvoorbeeld bij de bodemsanering die grote prioriteit krijgt. Het waterbeleid zal uitgaan van sanering aan de bron, en inzake afval zullen preventie en hergebruik voorop staan. Er zullen geen nieuwe huisvuilverbrandingsinstallaties op nieuwe locaties worden toegelaten. Wij willen in een ferme inhaalbeweging 3.000 hectaren bos-, duin- en natuurgebied per jaar verwerven. Dat is niet minder dan 15.000 hectaren over de hele regeerperiode heen. Meer natuur kan overigens ook meer banen opleveren, vooral voor laaggeschoolden : tegen 2004 moeten 1.000 extra jobs zijn gecreëerd voor bosopzieners, groenarbeiders, landschapswachters en biologen.

Bij de landbouw zal de aandacht veel meer dan vroeger worden toegespitst op het aspect duurzame ontwikkeling. We willen investeren in ontwikkeling die niet alleen onszelf op heel korte termijn ten goede komt, maar vooral de beste kansen biedt voor het welzijn van onze kinderen en de komende generaties. De Vlaamse overheid zal daarom de landbouwwereld stimuleren tot een duidelijke trendbreuk ten voordele van de biologische landbouw.

Kwaliteit van leven heeft ook te maken met mobiliteit. Als we niet grondig ingrijpen, dreigt onze maatschappij letterlijk stil te vallen, en schuiven wij straks alleen nog van de ene file naar de andere. Uiterlijk tegen het voorjaar van 2001 zal de Vlaamse regering aan het Vlaams Parlement een geïntegreerd mobiliteitsplan voorleggen. Het zal oplossingen voorstellen voor de mobiliteit, maar ook voor de milieuhinder door het verkeer en de leefbaarheid van steden en dorpen.

Het Vlaams mobiliteitsbeleid moet een tweesporenbeleid worden. Enerzijds wordt een zeer zware inspanning gedaan om het openbaar vervoer te verbeteren. Wij mikken op een verdubbeling van het aantal reizigers bij het gemeenschappelijk personenvervoer in tien jaar tijd. Kinderen onder twaalf jaar en 65-plussers kunnen straks gratis op tram en bus, en trouwe gebruikers zoals abonnees, minder begoeden en sociaal zwakkeren zullen kunnen rekenen op een tariefvermindering. Van Vlaamse kant zullen we belangrijke aanzetten geven voor een gewestelijk expressnetwerk rond Brussel, om zo samen met de andere overheden Brussel veel vlotter met het openbaar vervoer toegankelijk te maken voor al wie in een straal van 30 kilometer rond Brussel woont.

Dewael

Maar anderzijds zijn ook investeringen in infrastructuurwerken nodig, onder meer om de zogenaamde missing links weg te werken. De bestaande wegencapaciteit moet beter worden benut. Daarbij is een inhaaloperatie nodig voor het inschakelen van telematica, de aanleg van carpoolstroken, en experimenten met toeritdosering. Er zal bij voorrang werk worden gemaakt van meer verkeersveiligheid in Vlaanderen. Dat betekent een belangrijke budgettaire inspanning voor de heraanleg van doortochten en afgescheiden fietspaden langs doortochten voor het woon-werk-schoolverkeer.

Evenwicht tussen groen en baksteen, tussen ruimte voor nijverheid en ruimte voor recreatie bepaalt in niet geringe mate de kwaliteit van ons leven. De principes en doelstellingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het nieuwe decreet inzake de ruimtelijke ordening vormen de basis voor dit evenwicht. Zij vormen dan ook de uitgangspunten voor het beleid van de nieuwe Vlaamse regering.

De uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zal versneld worden aangepakt. In de onmiddellijke nabijheid van woonkernen kunnen woonuitbreidingsgebieden worden gecreëerd en aangesneden, op voorwaarde dat de totale oppervlakte aan woongebied niet toeneemt. Het handhavingsbeleid zal zich vooral richten op preventie, en daartoe zal de Vlaamse overheid voorlichtingscampagnes organiseren. Vonnissen in kracht van gewijsde moeten in de eerste plaats door de overtreder zelf worden uitgevoerd. Voert de overtreder het vonnis niet zelf uit, dan voert de overheid het uit binnen een redelijke termijn. Bij ambtshalve uitvoering van vonnissen wordt prioriteit gegeven aan de kwetsbare gebieden en de gevallen waarbij sprake is van flagrante bouwovertreedingen, manifeste onwil of ernstige overlast voor direct benadeelden. Waar dit ruimtelijk te verantwoorden is, kunnen zonevreemde bedrijven blijven en indien mogelijk ook uitbreiden binnen de bepalingen van het gemeentelijk structuurplan, waarover de gemeenten binnen vijf jaar moeten beschikken. De procedures daartoe zullen worden verfijnd.

De gemiddelde Vlaming heeft het goed, maar lang niet alle Vlamingen hebben het goed. Armoede en kansarmoede zijn ook bij ons nog steeds een feit, al zijn die niet steeds zichtbaar of herkenbaar. Het OCMW in elk van de 308 Vlaamse gemeenten zal worden uitgebouwd tot een sociaal huis, waar elke burger terecht kan voor alle administratieve en sociale dossiers, voor premies en uitkeringen. Het

wordt een mensvriendelijk en vlot toegankelijk aanspreekpunt. Het moet de drempelvrees naar de administratie wegwerken en vlot bruggen slaan naar andere dienstverlening zoals arbeidsbemiddeling en bureaus voor rechtspleging.

Sociaal beleid betekent ook dat kinderopvang op termijn een basisvoorziening wordt. Het aanbod dient drastisch verhoogd, de ouderbijdrage voor gezinnen met een laag inkomen moet omlaag, en ook ouders met onregelmatige arbeidstijden moeten kunnen terugvallen op degelijke kinderopvang.

Het sociaal beleid van de Vlaamse regering zal er verder op gericht zijn om ook mensen die door de mazen van het net vallen, laaggeschoold en langdurig werkloos zijn, aan een job te helpen. Wij willen de sector van de sociale economie daarom uitbreiden met niet minder dan 15.000 nieuwe banen. Jonge werkzoekenden zullen via startbanen worden begeleid om achteraf hun kansen op doorstroming te vergroten.

De grootste prioriteit voor het sociaal beleid van de Vlaamse regering wordt de invulling van het decreet op de zorgverzekering, dat het vorige Vlaams Parlement heeft goedgekeurd. Invulling betekent in de eerste plaats ook dat in de nodige budgetten voor deze zorgverzekering zal worden voorzien.

Een laatste accent dat we onder de noemer 'kwaliteit van het leven' willen leggen, is de zorg voor een goede huisvesting en voor de leefbaarheid van onze steden. Beide hangen trouwens nauw samen. De binnensteden moeten opnieuw plekken worden waar het aangenaam wonen en leven is. Het stedelijk beleid van de Vlaamse regering zal vier aandachtspunten centraal stellen. Steden moeten proper en veilig worden. Door een aangepast sociaal-cultureel beleid moeten de sociale en culturele netwerken in de stad worden hersteld. Er moet plaats zijn voor kinderen en jongeren, en er wordt gewerkt aan een economische heropleving van de steden en de bevordering van de lokale werkgelegenheid.

Welzijn kan niet zonder welvaart, en welvaart betekent werkgelegenheid. Ook dat was een van de duidelijke signalen die te horen vielen op 13 juni : de mensen willen dat de overheid hun werkgelegenheid veilig stelt en zorgt voor meer werk. Vlaanderen werkt hard, maar blijft achterop hinken tegenover buurlanden als Nederland en Duitsland. De Vlaamse regering wil deze landen inhalen en daartoe de werkzaamheidsgraad, die aangeeft welk deel van de beroepsactieve bevolking werk heeft, verhogen van de huidige 59,5 percent tot 65

Dewael

percent. Dat veronderstelt een aangroei met 30.000 nieuwe jobs per jaar, en dat gedurende vijf jaar.

Daartoe moet de belasting op de arbeid worden verminderd. We beseffen dat de Vlaamse overheid lang niet over alle instrumenten beschikt om dit te realiseren, maar we zetten de nodige stappen en hebben goede hoop dat de federale overheid het ons op korte termijn mogelijk zal maken de gewenste belastingverlaging te realiseren. Die belastingvermindering zal selectief zijn en slaan op de laagste schijven van het inkomen uit arbeid.

Het moet voor laagverdieners aantrekkelijker worden gemaakt om te werken dan om zich te schikken in hun werkloosheid. De afcentiemen op de laagste arbeidsinkomens bieden een begin van oplossing voor deze werkloosheidsval. Ook een betere en drastisch goedkopere kinderopvang voor de lagere inkomensgroepen en gratis abonnementen op het openbaar vervoer voor laagverdieners hebben mee tot doel de werkloosheidsval te bestrijden.

Nadat het onderwijs al meer dan 25 jaar onder budgettaire druk heeft gestaan, zal deze Vlaamse regering opnieuw een prioriteit maken van onderwijs en opleiding. Het onderwijs moet zorg dragen voor alle jongeren, het is het wapen bij uitstek tegen de dreigende ontwikkeling naar een duale samenleving. Om kwalitatief hoogstaand onderwijs te garanderen, zijn voldoende omkadering en verhoogde werkingsmiddelen nodig.

De extra middelen die naar het onderwijs zullen gaan, zullen worden besteed om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. We moeten investeren in leerlingen en leerkrachten, eerder dan in structuren en netten. Het basisonderwijs moet weer echt gratis worden, de studietoelagen zullen worden opgetrokken tot op het niveau van de directe studiekosten, meer jongeren zullen toegang krijgen tot een studiebeurs, en dure schoolreizen mogen niet langer leiden tot feitelijke uitsluiting van kinderen uit minder bemiddelde gezinnen.

De zorgverbreding wordt veralgemeend. Ook in het secundair onderwijs is extra mankracht en omkadering voor zorgverbreding, de aanpak van leerstoornissen en leerproblemen nodig. De herwaardering van het technisch secundair onderwijs en het beroepssecundair onderwijs zal worden aangepakt. De financiële middelen voor schoolgebouwen en infrastructuur moeten voor alle niveaus substantieel worden verhoogd. En omdat het recht

op levenslang leren de enige afdoende hefboom is om zowel actieven als niet-actieven mee te laten evolueren in de samenleving, zal de Vlaamse regering werk maken van een geïntegreerd beleid terzake, met gestructureerde samenwerking tussen VDAB, VIZO en Onderwijs voor Sociale Promotie.

De Vlaamse regering hecht een groot belang aan de herwaardering van het beroep van leraar, onder meer via functiebeschrijvingen, een zo groot mogelijke harmonisering van het personeelsstatuut in alle netten, begeleiding voor beginnende leerkrachten en nascholing voor leraren.

Ook cultuur is een wezenlijke hefboom voor een maatschappij die waarden als openheid, verdraagzaamheid, creativiteit en kritische zin bij de hele bevolking wil aanscherpen. Het Vlaamse beleid zal de samenleving sensibiliseren voor cultuur, en er voldoende middelen voor vrijmaken. Het beleid moet kansen scheppen, zowel inzake het aanbod als de spreiding en de beleving, maar mag de inhoud niet bepalen. De Vlaamse regering erkent en erkent het belang van het verenigingsleven en de groeiende ontzuiling in de samenleving, en ze wil deze evolutie ondersteunen. Culturele centra moeten verder evolueren tot draaischijven van het culturele leven op gemeentelijk en regionaal niveau. Openbare bibliotheken worden gaandeweg volwaardige informatheken.

Inzake media moet een onafhankelijke instelling voor het eind van dit jaar een plan opmaken dat aangeeft hoeveel lokale, regionale en landelijke radiozenders een vergunning kunnen krijgen. De monopolisering van de regionale televisieomroep moet worden tegengegaan, en hun raden van bestuur zullen worden gedepolitiseerd.

De huidige beheersovereenkomst met de VRT blijft onverkort gelden. Naargelang de budgettaire mogelijkheden zal de Vlaamse regering streven naar de geleidelijke invoering van een systeem van gescheiden financiering, met overheidsmiddelen voor de openbare omroep en particuliere middelen voor de particuliere initiatieven. De VRT zal worden gecompenseerd voor het derven van die inkomsten. De Vlaamse overheid zal multimediaprojecten stimuleren die de informatieverstrekking, de opiniëring en de cultuurbeleving met behulp van nieuwe informatie- en communicatietechnologie mogelijk maken. Ze zal op zoek gaan naar middelen om de filmsector een nieuwe dynamiek te geven.

Dewael

De overheid en haar administratie zijn er voor de mensen, niet omgekeerd. De regelgeving zal daarom drastisch worden afgeslankt. Tegen het einde van deze bestuursperiode willen we de Vlaamse regelgeving met niet minder dan een kwart vermindern. De overheid moet leren uitgaan van de noden, de vragen en het blikveld van de burger, niet van haar eigen structuren en regels. Die burger maakt het onderscheid niet tussen de verschillende overheden, hij heeft daar trouwens geen boodschap aan. Een echt klantgerichte aanpak betekent dat de administraties van de verschillende overheden samenwerken aan één geïntegreerd aanspreekpunt of loket, waar de mensen met al hun paperassen terecht kunnen. Er komt één dossier voor de gebruiker, maar voor die ene gebruiker kunnen bij de verschillende overheden wel verschillende dossiers bestaan. Dat ene loket hoort zo dicht mogelijk bij de mensen te staan, in de gemeente dus. De moderne communicatietechnologie maakt de uitbouw van virtuele loketten mogelijk.

Ook in haar communicatiebeleid zal de Vlaamse overheid samenwerken met de gemeentebesturen en de andere overheden, en zal zij uitgaan van de vragen en informatienoden van de mensen. Er komt een deontologische code voor de hele Vlaamse overheidscommunicatie, evenals een controleregeling ter bestrijding van politiek misbruik van overheidscommunicatie. De gemeentebesturen zullen dus een belangrijke rol spelen in het beleid dat de Vlaamse regering zich voorneemt te voeren. Wij wensen deze rol niet op te dringen aan de gemeentebesturen. De Vlaamse overheid wil de lokale en de regionale besturen behandelen als volwaardige partners en autonome overheden. Bij de bestuursopbouw moet het beginsel van de subsidiariteit maximaal worden toegepast: beleidsbeslissingen moeten op het meest functionele niveau en zo dicht mogelijk bij de burger worden genomen. Dit betekent dat de gemeenten een centrale rol krijgen toebedeeld. De Vlaamse overheid hoeft de gemeenten geen instructies te geven. Vooral de kleinere gemeenten voelen zich platgedrukt onder het gewicht van de planningsvereisten en de conventanten die de Vlaamse regering hen de voorbije jaren eenzijdig heeft opgelegd. Naar het einde van de vorige zittingsperiode is een dialoog met de gemeenten opgestart in het kader van het pact met de gemeenten. De Vlaamse regering engageert zich ertoe deze dialoog uit te diepen en te verbreden.

Tot de federalisering van de organieke wetgeving voor gemeenten en provincies werd al beslist in het kader van de Sint-Michielsakkoorden. De feitelijke

uitvoering ervan staat hoog op het verlanglijstje van de Vlaamse regering. Hiermee kom ik toe aan het onderdeel institutionele vernieuwing.

Wij kunnen niet anders dan vaststellen dat de institutionele stellingnamen van de voorbije jaren alleen maar geleid hebben tot een stellingenoorlog, met een totale communautaire blokkering en een hecht Franstalig afwijzingsfront. Het gevolg was dat de lijst met grondwetsartikelen die tijdens deze zittingsperiode kunnen worden herzien, zeer beperkt is. Dit legt een zware hypotheek op de mogelijkheden tot institutionele vernieuwing. Dat is geen verwijt, het is louter een vaststelling.

De Vlaamse regering heeft niettemin de vaste wil om verder te bouwen op de institutionele dynamiek die tijdens de vorige zittingsperiode in het Vlaams Parlement is gegroeid. Zij wil serieuze stappen vooruit zetten, want voor de versterking van de bestuurskracht van onze instellingen is een aanpassing van de bevoegdheidsverdeling tussen de federale en Vlaamse overheid onontbeerlijk.

De blokkering moet worden doorbroken, want de blokkering helpt niemand vooruit. De voorbije maand kregen we serieuze signalen dat ook de Franstaligen bereid zijn om de dialoog te hervatten. Ook zij voelen aan dat er nieuwe stappen nodig zijn. Die kans moeten en willen wij grijpen, sereen en constructief.

Alle partijen van deze coalitie die ook in de federale regering zijn vertegenwoordigd, engageren zich dan ook om de afspraken van het Vlaamse regeerakkoord inzake institutionele vernieuwing consequent te verdedigen op het federale niveau. Het regeerakkoord bevat een stevig uitgewerkt overzicht van hervormingen die snel kunnen worden doorgevoerd en van noodzakelijke hervormingen waarover een diepgaander overleg noodzakelijk is. De Vlaamse meerderheidspartijen gaan de verbintenis aan om zich op federaal niveau met overtuiging en gezamenlijk in te zetten voor de realisatie ervan. Wij beseffen dat lang niet alles ineens bereikt kan worden, maar wij vertrouwen er wel op dat wij met deze aanpak op korte termijn vooruitgang zullen boeken.

Het beleidsprogramma dat de Vlaamse regering u en alle Vlamingen voor de komende vijf jaar voorstelt, is niet alleen vernieuwend, het is ook ambitieus. Het is echter niet vrijblijvend. De Vlaamse overheid is een overheid met een begroting die gezond is. Ik breng graag hulde aan de vorige Vlaamse regering voor het strikte begrotingsbeleid dat zij heeft gevoerd. Wij hebben de vaste wil om dit

Dewael

strakke budgettaire beleid onverminderd door te zetten. Budgettaire ruimte voor een nieuw beleid zal onder meer gezocht worden door schrapping of vermindering van uitgaven of door toepassing van de 'zero base budgetting'. De overheid moet een aantal niet-kerntaken ook afstoten, onder meer door privatisering.

De – voorzichtige – berekeningen van de Vlaamse administratie hebben ons geleerd dat de Vlaamse overheid gespreid over vijf jaar kan rekenen op minstens 200 miljard frank extra inkomsten. Wij hebben er bewust voor geopteerd om niet meteen van dit hele bedrag de bestemming vast te leggen, om straks nog soepel te kunnen inspelen op nieuwe noden en uitdagingen. Toch kan nu al worden vooropgesteld dat van dit totale bedrag 50 miljard frank wordt uitgetrokken voor een verlaging van de belasting op het werk en de neutralisering van de werkloosheidsval. 50 miljard frank gaat naar duurzame ontwikkeling, dus naar mobiliteit, leefmilieu en duurzame landbouw. 40 miljard frank wordt gereserveerd voor het sociaal en welzijnsbeleid, met de invoering en uitbouw van de zorgverzekering, de huisvesting en de creatie van 15.000 jobs in de sociale economie. Onderwijs mag rekenen op 20 miljard frank extra, waarvan de helft voor schoolgebouwen; cultuur op vijf miljard frank.

Wat depolitisering betreft : heel wat kiezers hebben op 13 juni te kennen gegeven dat zij kritisch staan tegenover de politiek. Politiek is nochtans geen vies woord ; politiek kan het verschil maken tussen ontmoediging om wat fout ging en vertrouwen in een nieuwe toekomst. Het beleidsprogramma dat wij u vandaag voorstellen, wil daar het bewijs van zijn. Politiek moet dus, maar politisering mag niet. De politiek moet haar grenzen kennen. Daarom zullen de kabinetten ingekrompen worden en wordt de rol van de administratie versterkt. Vanuit het primaat van de politiek bepalen de ministers het beleid. Zij worden bijgestaan door hun kabinet voor de politieke afweging van de mogelijke beleidskeuzen.

Zodra het beleid bepaald is door het politieke niveau, houdt dat automatisch ook in dat de uitvoering van het beleid een taak van de administratie is. De administratie heeft ook een essentiële rol te spelen bij de beleidsvoorbereiding, en achteraf bij de evaluatie van het beleid. De Vlaamse administratie is de voorbije jaren al omgebouwd tot een efficiënter werkend apparaat. Deze professionalisering zal verder worden onderbouwd. Daartoe zal

onder meer een mandaatsysteem voor topambtenaren worden ingevoerd, gekoppeld aan hun responsabilisering om met de beschikbare middelen de afgesproken doelstellingen te halen. En binnen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt een dienst interne audit opgericht.

De politieke mandatarissen moeten hun beslissingen in volle onafhankelijkheid kunnen nemen. Daarom is de Vlaamse regering voorstander van een aantal onverenigbaarheden, zoals bijvoorbeeld tussen een parlementair mandaat en het ambt van burgemeester, schepen of OCMW-voorzitter, en tussen een parlementair mandaat en een bestuursmandaat bij een intercommunale.

Naast politiek en administratie is er nog een derde medespeler in het bestuur. Dat is diegene om wie het allemaal gaat : de burger. Ook de burger moet volwaardig en actief mee de richting kunnen bepalen waarin het beleid uitgezet wordt. In afwachting van de invoering van het bindende referendum wordt daarom het consultatieve referendum ingevoerd. De Vlaamse regering verbindt er zich alvast toe de uitslag van deze referenda te respecteren.

De keuzen in het bestuursakkoord van de Vlaamse regering zijn duidelijk. Maar het bestuursakkoord beoogt lang geen volledigheid, en wij hebben niet de pretentie de waarheid in pacht te hebben. De mondige burgers moeten tot uitdrukking komen in een mondig parlement, en het Vlaams Parlement dat optreedt als vertolker van de signalen en creatieve ideeën die leven bij de Vlamingen, moeten wij zeer ernstig nemen. Wij rekenen erop dat u ons aanvult, corrigeert waar dat nodig is, en bijstuurt. Daartoe willen wij vijf jaar lang een open dialoog met u aangaan.

Mijnheer de voorzitter, dames en heren,

De Vlaamse regering legt u een bijzonder ambitieus programma voor. De vier partijen die hun krachten thans verenigen, hebben op zeer korte tijd een heel lange weg afgelegd. Maar het signaal dat de kiezer de politieke wereld heeft toegezonden, was zo sterk en eigenlijk ook zo duidelijk, dat wij wel snel moesten gaan. De kiezer wilde een nieuwe bestuurlijke aanpak voor Vlaanderen, en dat nieuwe politieke project is wat wij u vandaag voorleggen. Om hierin te slagen, hebben wij iets moeten doen dat ook al nieuw is in onze politieke cultuur : wij hebben ons niet toegespitst op dat wat ons scheidt, maar integendeel op datgene waarvoor wij elkaar konden vinden. En dat bleek uiteindelijk verrassend veel te zijn.

Dewael

Die veelheid hebben wij samengesmeed tot een coherent en krachtig programma. Wij zijn ervan overtuigd dat wij met dit nieuwe project heel wat ten goede kunnen keren in Vlaanderen, en het vele goede dat er al is, de beste ondersteuning kunnen geven.

De politiek vermag veel, maar de politiek vermag niets als de mensen niet inspelen op de voorzetten vanuit het beleid. Daarom willen wij u dit Vlaamse bestuursakkoord aanreiken als ons aandeel in een ruimer maatschappelijk contract met de Vlamingen. In de mate dat de politiek haar engagementen vervult, verwachten wij dat ook de Vlamingen hun deel van de plichten nakomen. Vlaanderen heeft nood aan een nieuwe burgerzin. Denis de Rouge-mont heeft het scherp gesteld : 'het echte verval van een maatschappij begint wanneer de mensen zich gaan afvragen wat er zal gebeuren, in plaats van zich de vraag te stellen wat zij eraan kunnen doen.' Aan de vooravond van een nieuwe eeuw en zelfs een nieuw millennium mogen de Vlamingen zich niet bang afsluiten voor de wereld en de toekomst. Vlaanderen mag niet zelfgenoegzaam worden, maar het heeft nood aan tolerantie, aan wederzijds respect, aan een open blik op de wereld, aan bereidheid om zich in te zetten, aan enthousiasme ook.

De Vlaamse regering wil daarbij het voortouw nemen en zelf het goede voorbeeld geven, met dit regeerprogramma als leidraad en eerste stap. Voor dit uitdagende programma, mijnheer de voorzitter, dames en heren, vraagt de Vlaamse regering uw akkoord. (*Applaus bij AGALEV, de SP, de VLD en de VU*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 16.02 uur.*
